

Alex Milcev, EY: Tranzacționarea cripto- monedelor – o piață mult prea mare pentru a rămâne în afara legislației fiscale

Bitcoin, cripto-monedă. Pentru unii un hobby, pentru mulți încă o idee abstractă, iar pentru alții o soluție rapidă de a câștiga bani. Însă, pentru cei ce au văzut dincolo de o simplă aplicație pe telefon, este deja de câțiva ani un subiect de interes, un concept aflat într-o continuă expansiune. Ceea ce încă nu se discută în forum deschis este modalitatea de impozitare. Mulți utilizatori preferă o abordare simplistă – “nu este o monedă reglementată, prin urmare nu vorbim de un venit recunoscut de autoritățile fiscale, prin urmare nu am de ce să plătesc taxe”.

Însă, dacă ne raportăm la definiția bitcoin – sistem de plată descentralizat și monedă de plată electronică – precum și la faptul că bitcoin, dar și celelalte cripto-monedă, au un echivalent și își raportează valoarea la monedele “tradiționale”, atunci din punct de vedere fiscal am putea vorbi de un venit.

Este adevărat că România, ca majoritatea țărilor de altfel, este încă departe de a reglementa aceste monede ca și concept, în general, și tratamentul lor fiscal, în subsidiar. Însă, lipsa unor prevederi specifice în Codul Fiscal actual nu presupune faptul că nu este în esență un venit. Mai departe se impune întrebarea: “cum încadrăm acest venit”, atunci când este obținut de utilizatorii persoane fizice? O abordare „îndrăzneță”, bazată pe faptul că nu există în prezent o legiferare a acestor tipuri de monede, ar putea fi că, mai

ales atunci când suntem în prezența unei tranzacții singulare, astfel de câștiguri ar putea fi considerate drept bunuri din patrimoniul personal, altele decât cele din titluri de valoare sau proprietăți imobiliare, fiind astfel neimpozabile potrivit Codului Fiscal.

Pe de altă parte însă, luând în considerare esența tranzacțiilor cu cripto-monedes și mai ales când există mai multe tranzacționări, cu caracter repetat, sugerând astfel existența unei activități "profesionale", există în principiu două variante la care ne putem referi, și anume, alte venituri din investiții sau venituri din alte surse, acestea fiind venituri taxabile. Pentru ambele, Codul Fiscal nu prevede o listă limitată de tipuri de venituri ce pot fi considerate ca atare, ci mai degrabă o serie de exemple.

În plus, în condițiile în care mulți participanți care au investit în cripto-monedes la vârf de piață ar putea înregistra pierderi ținând seama de fluctuațiile din ultimul timp, e de clarificat și ce se întâmplă cu aceste pierderi din punct de vedere fiscal.

Fie că încadrăm câștigul din cripto-monedes ca fiind venit din investiții sau din alte surse, obligațiile fiscale sunt aceleași: persoana fizică trebuie să declare prin declarația anuală de venit (Declarația 200/ Declarația 201), depusă până pe data de 25 mai a anului următor celui în care câștigul a fost realizat. Atenție: ne referim la câștig realizat atunci când cripto-monedesle sunt transformate într-o monedă clasică și sunt transferate din portofelul virtual al utilizatorului în contul bancar al acestuia.

Ulterior procesării declarației anuale, organul fiscal va calcula impozitul pe venit datorat, aplicând cota de 10% și va emite decizia de impunere. Plata impozitului va fi efectuată de persoana fizică în termen de 60 de zile de la comunicarea acestei decizii.

În plus, în anul următor celui în care s-a obținut venitul din tranzacționarea cripto-monedelor, dacă acesta depășește plafonul peste care se datorează contribuția de asigurări sociale (n.b., 12 salarii minime pe brute pe economie, adică RON 22,800 pentru anul 2018), se va depune și declarația 600 și se va plăti contribuția de asigurări sociale de sănătate – de 10% aplicată acestui plafon.

Conform unei păreri emise recent de Ministerul de Finanțe, aceste câștiguri ar reprezenta venituri din alte surse. În plus, Ministerul de Finanțe așteaptă luarea de poziție de către autorități precum BNR, ASF, pentru a trece mai departe la elaborarea regimului fiscal aplicabil.

Chiar dacă până în prezent nu s-a pus accent pe urmărirea și taxarea acestor venituri, cu siguranță mai devreme sau mai târziu, va veni și rândul acestora să fie reglementate. Vrem sau nu, este o piață, chiar dacă virtuală, mult prea mare pentru a rămâne în afara legislației, în special a celei fiscale.

Autor: Alex Milcev, Partener, Lider al departamentului de Asistență Fiscală, EY România